

VLERËSIMI I KOMUNITETIT PËR QEVERISJEN

RAPORT BASHKIA LUSHNJE

RAPORT

VLERËSIMI I KOMUNITETIT PËR QEVERISJEN 2016

BASHKIA LUSHNJE

SHËNIM I RËNDËSISHËM

Ky raport u përgatit me:

Mbështetjen financiare dhe teknike të Agjencisë për Zhvillim Ndërkombëtar të Shteteve të Bashkuara të Amerikës (USAID). Pikëpamjet e shprehura në këtë botim nuk pasqyrojnë domosdoshmërisht pikëpamjet e Agjencisë së Shteteve të Bashkuara për Zhvillimin Ndërkombëtar ose të Qeverisë së Shteteve të Bashkuara.

Dhe me

Mbështetjen financiare dhe teknike të Njesisë së Kombeve të Bashkuara për Barazinë Gjinore dhe Fuqizimin e Grave (UN Women), në kuadër të programit “Lidershipi dhe Pjesëmarrja Politike”. Ky program është financuar nga Qeveria Suedeze nëpërmjet Fondit të Koherencës së Kombeve të Bashkuara dhe është pjesë e “Programit të Bashkëpunimit ndërmjet Qeverisë së Shqipërisë dhe Kombeve të Bashkuara 2012-2016”. Mendimet dhe pikëpamjet e shprehura në këtë raport janë të autorëve dhe nuk përfaqësojnë domosdoshmërisht mendimet e UN Women, të Agjencive të Kombeve të Bashkuara apo të Qeverisë Suedeze.

AUTORËT

Raporti u përgatit dhe u hartua nga ekspertët e Qendrës Aleanca Gjinore për Zhvillim në bashkëpunim me Qendrën për Zhvillim të Qëndrueshëm dhe të Integruar (QZHQI), me mbështetjen dhe asistencën e:

Laureta MEMO, Eksperte për Angazhimin Qytetar dhe Komunikimin, Projekti i USAID-it për Planifikimin dhe Qeverisjen Vendore

Fiorela SHALSI, Menaxhere e Programit Kombëtar “Lidershipi dhe Pjesëmarrja në Politikë”, UN Women

Të drejtat e publikimit

© Aplikimet për lejen për të riprodhuar ose përkthyer të gjithë ose një pjesë të këtij studimi duhet bërë në zyrën e GADC-së me adresë:

Rr. Abdyl Frashëri”, P.10/1, shk.1, ap.3

E-Mail: gadc@gadc.org.al

www.gadc.org.al

PËRMBAJTJA

MIRËNJOHJE	5
SHKURTIME	6
1. HYRJE	7
2. PËRMBLEDHJE EKZEKUTIVE	8
3. PROFILI I BASHKISË LUSHNJE	9
4. METODOLOGJIA	11
5. PËRSHKRIM I PROJEKTIT	13
6. PËRMBLEDHJE E REZULTATEVE	15
7. GJETJET KRYESORE	17
7.1 SHËRBIMET PUBLIKE – CILËSIA DHE EFICENCA	17
7.2 DEMOKRACIA VENDORE – MIRËQEVERISJA	18
7.3 ZHVILLIMI EKONOMIK VENDOR	19
7.4 TË DREJTAT E NJERIUT NË NIVEL LOKAL – RESPEKTIMI DHE ZHVILLIMI	20
8. KONKLUSIONE DHE REKOMANDIME	21
8.1 KONKLUSIONE DHE REKOMANDIME PËR QYTETIN	21
8.1.1 SHËRBIMET PUBLIKE – CILËSIA DHE EFIÇENCA	21
8.1.2 DEMOKRACIA VENDORE DHE MIRËQEVERISJA	21
8.1.3 ZHVILLIMI EKONOMIK VENDOR	21
8.1.4 RESPEKTIMI DHE ZHVILLIMI I TË DREJTAVE TË NJERIUT NË NIVEL LOKAL.....	22
8.2 KONKLUSIONE DHE REKOMANDIME PËR NJËSITË ADMINISTRATIVE	22
8.2.1 SHËRBIMET PUBLIKE – CILËSIA DHE EFIÇENCA	22
8.2.2 DEMOKRACIA VENDORE – MIRËQEVERISJA.....	22
8.2.3 ZHVILLIMI EKONOMIK VENDOR	22
8.2.4 TË DREJTAT E NJERIUT NË NIVEL LOKAL – RESPEKTIMI DHE ZHVILLIMI	22
RRETH QENDRËS ALEANCA GJINORE PËR ZHVILLIM	23

MIRËNJOHJE

Ky raport u përgatit nga Qendra “Aleanca Gjinore për Zhvillim” (QAGJZH). Me mirënjohje falënderojmë të gjithë ata që ndihmuan në realizimin e këtij raporti për të vlerësuar qeverisjen vendore dhe gjithë qytetarët e Bashkisë Lushnje, të cilët morën pjesë aktive në aktivitet e realizuara përmes projektit dhe përmes argumenteve vlerësuan mirëqeverisjen lokale për bashkinë e tyre.

Një falënderim i veçantë i dedikohet z. Fatos Tushe dhe stafit të tij të cilët morën angazhime konkrete përballë qytetarëve bazuar në sugjerimet e tyre për përmirësimin e punës në Bashkinë e Lushnjes. Gjithashtu, falënderojmë Komisionin Këshillimor Qytetar Lushnje për kontributin e çmuar në këtë projekt dhe jo vetëm.

Një falënderim shkon edhe për mbështetësit dhe financuesit e këtij projekti, Programit të Kombeve të Bashkuara për Gratë në Shqipëri, UN Women dhe Projektit të USAID për Planifikimin dhe Qeverisjen Vendore (PLGP) për mbështetjen financiare dhe teknike gjatë zbatimit të projektit.

SHKURTIME

NJQV	Njësi të Qeverisjes Vendore
KKQV	Komisioni Këshillimor Qytetar Vendor
QAGJZH	Qendra “Aleanca Gjimore për Zhvillim”
RAT	Reforma Administrative-Territoriale
VKQ	Vlerësimi i Komunitetit për Qeverisjen
UN Women	Programi i Kombeve të Bashkuara për Gratë
USAID	Agjencia e Shteteve të Bashkuara për Zhvillim Ndërkombëtar

1. HYRJE

Ndërkohë që po bëhet progres për avancimin e procesit të decentralizimit në Shqipëri, sfidat për zbatimin me sukses të qeverisjes vendore të decentralizuar e demokratike janë të mëdha. Reforma Administrative-Territoriale (RAT) që filloi të zbatohet në qershor të vitit 2015, pati ndikim të konsiderueshëm në funksionimin dhe administrimin e njësive të qeverisjes vendore (NJQV). Zvogëlimi i numrit të NJQV-ve nga 373 në 61, çoi rrjedhimisht në rritjen ndjeshëm të territorit, popullsisë dhe kompleksitetit të funksionimit të tyre. Ndikimi i reformës është i madh, jo vetëm në aspektin e përgjegjësive dhe funksioneve të shtuara të njësive vendore, por edhe në ofrimin e shërbimeve me cilësi dhe efikasitet për qytetarët e bashkisë së zgjeruar tashmë. Paralelisht me këtë, bashkitë tani përballen me sfida edhe më të mëdha se më parë për të arritur informimin, përfshirjen dhe përfaqësimin e vërtetë të grave dhe burrave në vendimmarrje.

Në këtë kuadër, që prej vitit 2015, Projekti i USAID për Planifikimin dhe Qeverisjen Vendore (PLGP) dhe UN Women, në bashkëpunim me organizata të shoqërisë civile dhe Komisionet Këshillimore Qytetare Vendore (KKQV) kanë ndërmarrë projektin e Vlerësimit të Komunitetit për Qeverisjen (VKQ) në 10 nga bashkitë më të mëdha në vend. Në pritje të reformës dhe zgjedhjeve vendore të vitit 2015, VKQ u zbatua në bashkitë e Elbasanit, Beratit, Kamzës dhe Vlorës, ku gjetjet dhe rekomandimet e qytetarëve gra dhe burra u prezantuan dhe u përfshinë në axhendat dhe programet e kandidatëve për kryetarë bashkie. Këtë vit, VKQ u zbatua në gjashtë bashki të reja: Fier, Gjirokastrë, Kuçovë, Korçë, Lushnjë dhe Shkodër. Vlerësimi i Komunitetit për Qeverisjen përfshin aspekte kryesore të qeverisjes vendore, të tilla si: (I) cilësia dhe efikasiteti i shërbimeve publike; (II) qeverisja e mirë dhe demokracia lokale; (III) zhvillimi ekonomik dhe (IV) të drejtat e njeriut në nivel vendor.

Përmes vjeljes së opinioneve të qytetarëve në identifikimin dhe përcaktimin e prioriteteve lokale, VKQ synon të krijojë dhe promovojë mekanizma qytetare në funksion të përmirësimit të demokracisë lokale. Procesi i VKQ mundëson monitorimin dhe vlerësimin e performancës së administratës lokale, paralelisht me ndërtimin e urave të dialogut, ndërveprimit dhe bashkëpunimit në nivel vendor.

Vlerësimi i komunitetit për qeverisjen është një qasje dhe mundësi e mirë që bashkitë të kuptojnë nevojat dhe përparësitë e qytetarëve. Harmonizimi dhe përfshirja e rezultateve të vlerësimit të komunitetit në programet vendore, si dhe përpjekja për të influencuar në hartimin e politikave vendore, janë një tregues pozitiv i demokracisë në veprim. Kombinimi i metodologjisë së VKQ me aktorë kyç lokalë, të tillë si Komisionet Këshillimore Qytetare dhe organizata të shoqërisë civile kanë mundësuar zbatimin me sukses të këtij procesi.

2. PËRMBLEDHJE EKZEKUTIVE

Informacioni i përfshirë në këtë raport prezanton ecurinë e procesit të Vlerësimit të Komunitetit për Qeverisjen në Bashkinë Lushnje në periudhën qershor-nëntor 2016 dhe përfshin vlerësimin nga ana e komunitetit dhe administratës vendore të performancës së shërbimeve të ofruara në nivel vendor, si dhe gjetjet dhe rekomandimet e ardhura nga qytetarët. Procesi i VKQ-së i ofron Bashkisë Lushnje një tablo të qartë të vlerësimit të qytetarëve në lidhje me shërbimet publike, zhvillimin ekonomik, funksionimin e demokracisë vendore dhe të drejtat e njeriut në nivel lokal.

Procesi i Vlerësimit të Komunitetit për Qeverisjen u realizua nga Qendra Aleanca Gjinore për Zhvillim (QAGJZH) në bashkëpunim me Bashkinë Lushnje, njësitë administrative Kolonjë, Fier-Shegan dhe Krutje, me pjesëmarrjen e komunitetit në njësitë administrative të sipërpërmendura.

Projekti Vlerësimi i Komunitetit për Qeverisjen u shtri në harkun kohor qershor-nëntor 2016 dhe përfshiu 10 bashki, ndër të cilat edhe Bashkinë Lushnje. Qëllimi i këtij projekti është përmirësimi i demokracisë vendore përmes fuqizimit të mekanizmave qytetarë. Objektiva specifike të tij synojnë të nxisin ndërveprimin dhe dialogun mes qytetarëve dhe autoriteteve vendore, përmes përfshirjes së prioritetëve dhe nevojave të qytetarëve në programet dhe buxhetet vendore, duke krijuar kushte për përmirësim të qëndrueshme të shërbimeve që i ofrohen komunitetit dhe duke fuqizuar në këtë mënyrë bashkëpunimin midis të dyja palëve.

Për realizimin e VKQ u punua ngushtësisht me administratën e bashkisë për të siguruar gatishmërinë dhe bashkëpunimin e tyre në proces, gjë që kërkoi takime dhe diskutime paraprake në lidhje me metodologjinë, fushat që trajtonte VKQ, zonat e përzgjedhura për zbatim dhe pjesëmarrjen qytetare në të. Në bashkërendim me Bashkinë, zonat e zgjedhura për të realizuar VKQ ishin njësia qendër Lushnje dhe njësitë administrative Kolonjë, Fier Shegan dhe Krutje.

Gjatë procesit të përpunimit të vlerësimeve janë konsultuar gjerësisht materiale, dokumente dhe strategji, të tilla si: Draft Strategjia e Zhvillimit të Territorit, buxheti i bashkisë për vitin 2016, Plani i Punës së Strategjisë Ndërsektoriale për Decentralizimin dhe Qeverisjen Vendore 2015-2020, Ligji 119/2014 Për të drejtën e Informimit, Ligji 135/2015 për Organizimin dhe Funksionimin e Vetëqeverisjes Vendore, faqja e internetit e bashkisë, etj.

Në këtë raport do të lexoni: 1) Një profil të shkurtër të Bashkisë Lushnje; 2) Metodologjinë e projektit; 3) Përshkrimin e projektit; 4) Përmbledhjen e rezultateve të vlerësimit të qytetarëve korçarë për qeverisjen vendore; 5) Gjetje e rekomandime për të ardhmen.

3. PROFILI I BASHKISË LUSHNJE

Zona Gjeografike: Bashkia e re Lushnjë kufizohet në veri me bashkitë Rrogozhinë dhe Peqin, në lindje me bashkinë Divjakë, në jug me bashkitë Fier dhe Roskovec, ndërsa në perëndim me bashkinë Belsh. Kryeqendra e bashkisë së re është qyteti i Lushnjes.

Popullsia: Sipas Censurit të vitit 2011 bashkia e re Lushnjë numëron një popullsi banuese prej 83.659 vetë, ndërsa në Regjistrin Civil rezulton një popullsi prej 127.438 vetë. Sipërfaqja e bashkisë së re është 372.72 km². Në bazë të censurit, densiteti i popullsisë është 244.7 banorë për km² ndërsa në bazë të regjistrit civil densiteti është 341.91 banorë për km².

Kjo bashki përbëhet nga 11 njësi administrative, të cilat janë: Lushnjë, Allkaj, Bubullimë, Hysgjokaj, Golem, Dushk, Karbunarë, Ballagat, Fier Shegan, Kolonjë dhe Krutje. Të gjitha njësitë administrative janë aktualisht pjesë e rrethit të Lushnjës dhe qarkut Fier. Bashkia e re ka nën administrimin e saj një qytet dhe 85 fshatra.

Bashkia e re ka nën administrimin e saj një zonë përgjithësisht rurale, ku 63 për qind e popullsisë jeton në 85 fshatra që janë pjesë e saj. Lushnja është edhe zona bujqësore më e rëndësishme e Shqipërisë me prodhime të bimëve të arave, zarzavateve, bostanoreve dhe prodhimeve blegtorale në zonat e ulëta, si dhe me ullinj e vreshta në zonat kodrinore.

Tokat e Lushnjës mbillen zakonisht dy herë në vit dhe në raste të veçanta edhe tre herë në vit. Tipar tjetër është afërsia e kësaj zone bujqësore me tregjet kryesore konsumatore të vendit si Tirana, Durrësi dhe Vlora. Gjatë dekadave të fundit, fermerët e zonës janë përqendruar në përdorimin e teknikave që realizojnë prodhim të hershëm të fushës, si dhe në prodhimin e zarzavateve në sera për të realizuar furnizimin e tregut në periudhat e dimrit. Gjithashtu, mbjellja e drithërave është një tjetër burim ekonomik i të ardhurave të banorëve. Tregtimi i prodhimeve bujqësore kryhet përgjithësisht në tregun pranë qytetit të Lushnjës nga ku nisen edhe një pjesë e madhe e eksporteve bujqësore të Shqipërisë për tregjet në brendësi të Ballkanit apo në Evropën Qendrore e Lindore. Gjithashtu në zonat rurale ka banorë të cilët e ushtrojnë aktivitetin e tyre në mbarështimi i bagëtive të imta si lopët dhe delet, si dhe në prodhimin e nënprodukteve të qumështit. Në këto zona operojnë disa kompani të përpunimit të qumështit, të cilat kanë krijuar një rrjet të grumbullimit të qumështit shtëpi më shtëpi duke krijuar kushtet për profilizimin e një pjese të fermerëve drejt mbarështimit të lopëve.

Sa i takon zonës urbane, njësitë e shërbimit, tregtimit dhe subjektet e ndryshme private janë të vetmet burime të ardhurash për banorët e kësaj zone, të ardhura këto që duket se nuk mjaftojnë për të mbajtur një qytet që në Censusin e vitit 2011 numëronte 31 mijë banorë. Në kohën e

komunizmit një pjesë e popullsisë së qytetit që punësuar në industrinë e prodhimit të plastmasës, e cila ndërkohë është mbyllur. Infrastruktura ndërlidhëse me fshatrat kryesore të zonës është përmirësuar ndjeshëm gjatë viteve të fundit, por mirëmbajtja e investimeve të kryera është një problem i vazhdueshëm.

Pjesë e bashkisë së re do të jetë edhe pika turistike e Manastirit të Ardenicës, e cila gjendet në Njësinë Administrative Kolonjë.

4. METODOLOGJIA

Procesi i Vlerësimit të Komunitetit për Qeverisjen¹ është mjet monitorimi që përdor komunitetin si njësi analize për të nxitur llogaridhënien dhe përgjegjshmërinë sociale dhe publike të institucioneve vendimmarrëse vendore. Vlerësimi i Komunitetit për Qeverisjen njihet ndryshe edhe si “zëri i komunitetit”, pasi i mundëson qytetarëve të shprehin vlerësimin e tyre mbi cilësinë, përshtatshmërinë dhe efikasitetin e shërbimeve publike dhe të propozojë ndryshime në lidhje me shërbimet e ofruara, madje edhe mbi vendimmarrjet vendore. Mekanizmi i VKQ-së zbatohet në një nivel teje të rëndësishëm të qeverisjes, në atë vendor, ku qytetarët janë në kontakt më të drejtpërdrejtë me autoritetet vendimmarrëse dhe mbi të gjitha, me shërbimet e ofruara prej tyre.

Procesi mundëson krijimin e dialogut mes komunitetit dhe autoriteteve vendore, duke përballur mundësitë (burimet që kanë në dispozicion autoritetet vendore) me nevojat reale të komunitetit. Zbatimi i këtij mekanizmi në nivelin vendor ndikon në: zhvillimin e demokracisë me pjesëmarrje dhe arritjen e mirëqeverisjes vendore. Duhet të theksojmë gjithashtu se VKQ-ja nuk është thjesht një proces vlerësimi, pasi shkon përtej tij. Ajo ndërton ndërveprimin mes komunitetit, autoriteteve vendore, organizatave të shoqërisë civile etj, duke krijuar kushte për përmirësime të qëndrueshme të shërbimeve që i ofrohen komunitetit, duke e fuqizuar atë.

Gjatë procesit të VKQ-së parimet kryesore të vlerësimit të shërbimit (pavarësisht nga çështja objekt i VKQ-së) do janë:

- **Përshtatshmëria:** programi apo shërbimi a i reflekton nevojat e grupit të targetuar? A i respekton standardet dhe kriteret që përcakton ligji?
- **Efijenca:** A po përdoren burimet (financiare, njerëzore, lokale) në mënyrë efektive dhe në kohën e duhur? A përfshihet komuniteti në planifikimin e këtyre bulimeve?
- **Pjesëmarrja:** Sa dhe si nxitet pjesëmarrja e komunitetit në planifikimin dhe zbatimin e programit/shërbimeve? Cilat janë metodat që përdorin autoritetet për të nxitur pjesëmarrjen?
- **Qëndrueshmëria:** jetëgjatësia e programeve, shërbimeve. A janë fondet vjetore në rritje apo ato nuk ekzistojnë?
- **Rezultati:** Çfarë ndryshimesh ka sjellë zbatimi i programit/shërbimit? Çfarë rrugësh përdorin autoritetet për të matur ndikimin?

Përfituesit e Vlerësimit të Komunitetit për Qeverisjen janë komuniteti dhe autoritet vendore. **Procesi i VKQ-së i mundëson komunitetit** të informohet mbi shërbimet që ofrohen nga autoritetet vendore; të shprehë opinionin e tij mbi cilësinë dhe efikasitetin e tyre; të monitorojë përmbushjen e detyrimeve/angazhimeve e tyre në ofrimin e shërbimeve cilësore; të shprehë drejtpërdrejtë tek autoritetet përkatëse opinionin e tij dhe t’u kërkojë atyre përmirësimet e

¹ Marrë nga Manuali për Shoqërinë Civile “Vlerësimi i Komunitetit për Qeverisjen”- Mbështetur nga Njësia e Kombeve të Bashkuara për Barazinë Gjinore dhe Fuqizimin e Grave (UN Women), Shtëpia Botuese IDEART, 2012 Tiranë

nevojshme, si dhe të ndërveprojë me autoritetet përkatëse me qëllim përfitim të shërbimeve cilësore e të qëndrueshme. **VKQ i jep mundësinë autoriteteve vendore** të njohin më mirë nevojat dhe prioritetet e komunitetit në përgjithësi, si dhe të grupeve të veçanta të tij; të orientojnë më mirë burimet që kanë në dispozicion në përputhje me këto nevoja dhe prioritetet të komunitetit, të rrisin kapacitetet e tyre, transparencën në qeverisje dhe të përmirësojnë cilësinë dhe përshtatshmërinë e shërbimeve që i ofrojnë komunitetit.

Procesi i Vlerësimit të Komunitetit për Qeverisjen realizohet përmes disa etapave, të tilla si: (1) Vlerësimi për ndjekjen e të dhënave (gjetja dhe konsultimi i dokumenteve, materialeve dhe strategjive që lidhen me Bashkinë); (II) Vlerësimi komunitar për performancën (fokus grupe me qytetare të Bashkisë në zonën urbane dhe rurale); (III) Vlerësimi ose vetë-vlerësimi nga ofruesit e shërbimeve (intervista gjysme të strukturuar me autoritetet lokale); (IV) Takimi i drejtpërdrejt midis përfituesve dhe ofruesve (prezantim publik i gjetjeve dhe rekomandimeve nga ky proces dhe (V) Përgatitja e raportit me qëllim institucionalizimin e procesin, advokimin dhe monitorimin.

5. PËRSHKRIM I PROJEKTIT

Vlerësimi i Komunitetit për Qeverisjen kaloi në disa faza, të cilat janë të detajuara si më poshtë:

Skedat e vlerësimit: Faza përgatitore e projektit ishte shumë e rëndësishme për përcaktimin e aspekteve/fushave që do të mbulonte dhe treguesve që do të përmbante VKQ. Katër fushat e përzgjedhura ishin: (I) cilësia dhe efënca e shërbimeve publike, (II) qeverisja e mirë dhe demokracia lokale, (III) zhvillimi ekonomik dhe (IV) të drejtat e njeriut në nivel vendor. Bazuar në to u përcaktuan edhe 20 treguesit e performancës. U përgatitën tre lloje skedash specifike për qytetin, njësinë administrative dhe një përmbledhëse me vlerësimin e qytetareve dhe ofruesve të shërbimeve. Treguesit që u përdorën për Vlerësimin e Komunitetit për Qeverisjen janë:

SHËRBIMET PUBLIKE

Rrugët
Ndriçimi
Pastrimi
Gjelbërimi
Uji i pishëm & kanalizimet

DEMOKRACIA VENDORE/ MIRËQEVERISJA

Informimi dhe komunikimi
Transparenca
Pjesëmarrja në vendimmarrje

ZHVILLIMI EKONOMIK VENDOR

Planifikimi strategjik
Planifikimi i buxhetit
Nxitja e bizneseve
Nxitja e punësimit
me fokus te veçantë gratë e të rinjtë

TË DREJTAT E NJERIUT NË NIVEL LOKAL

Gratë
Grupet me nevoja të veçanta
Romët/egjiptianët
Mbrojtja nga Diskriminimi

Fokus grupet: Me synimin e marrjes së mendimit qytetar në muajin korrik u organizuan 5 fokus grupe me përfaqësues të komunitetit dhe banorë të qytetit Lushnje dhe njësinive administrative Kolonjë, Fier Shegan dhe Krutje. Në takime morën pjesë 68 pjesëmarrës (përfaqësues të Komisionit Këshillimor Qytetar Korçë, OJQ, individë komunitarë që përfaqësonin grupe të marginalizuara, qytetarë aktivë, kryepleq fshatrash) të cilët me anë të pikëzimit vlerësuan performancën e bashkisë dhe identifikuan nevojat dhe prioritetet e qytetarëve. Në vlerësimin e komunitetit për qeverisjen procesi pati pjesëmarrje të balancuar gjinore 31 meshkuj dhe 37 femra. Gjatë realizimit të fokus grupeve me komunitetin, pjesëmarrësit u prezantuan me qëllimin dhe objektivat e projektit, informacione mbi zbatimin e Reformës Administrative-Territoriale,

ndryshimi i kuadrit ligjor dhe mekanizmat që mbështesin pjesëmarrjen e qytetarëve në vendimmarrje.

Intervista gjysmë të strukturuar: Pas takimit me qytetarët u organizuan intervista gjysmë të strukturuar me përfaqësues të Bashkisë, ku u ofruesit e shërbimeve vetë-vlerësuan përmes sistemit të pikëzimit shërbimet që ata ofrojnë për komunitetin. Intervistat përfshinë zv/kryetaren e bashkisë, drejtorinë e shërbimeve, drejtorinë e projekteve dhe administratorët e njësive Kolonjë, Fier Shegan dhe Krutje. Shkalla e vlerësimit sipas pikëzimit që u përdor në Vlerësimin e Komunitetit për Qeverisjen si me qytetaret, ashtu edhe me bashkinë është si më poshtë:

Kriteret		Pikëzimi
Nuk ofrohet shërbim ose cilësia është shumë e dobët		1-Shumë keq
Shërbimi ofrohet, por cilësia është e dobët		2- Keq
Shërbimi ofrohet dhe është relativisht i mirë		3- Çka (mesatar)
Shërbimi ofrohet me cilësi të mirë		4- Mirë
Shërbimi ofrohet me cilësi të lartë		5- Shumë mirë

Analizimi i të dhënave: Moment shumë i rëndësishëm i VKQ është hedhja dhe analizimi i të dhënave nga fokus grupet dhe intervistat me ofruesit e shërbimeve. Gjatë kësaj faze është bërë edhe konsolidimi në një skedë të pikëzimit dhe gjetjeve nga qytetarët dhe ofruesit e shërbimeve. Pjesë thelbësore e punës ishte edhe konsultimi me dokumente/strategji dhe informacione të tjera që jepnin një ide me të qartë të fushave dhe treguesve të analizuar.

Prezantimi publik: Faza e fundit e VKQ në Bashkinë Lushnje ishte prezantimi publik i procesit të vlerësimit. Ai u organizua në formën e një forumi publik me qytetarët e Lushnjes. Përveç Kryetarit të bashkisë dhe stafit të tij, në takim morën pjesë përfaqësues të OJQ-ve, individë komunitarë që përfaqësonin grupe të marginalizuara, qytetarë aktivë, administratorë e kryepleq fshatrash të cilët morën pjesë në fokus grupet e organizuara. Takimi përfshiu një prezantim të gjetjeve nga ky proces, dhe në fund u ofruan rekomandimet që dolën nga takimet me qytetarët. Kryetari i Bashkisë vlerësoi procesin si një mundësi e mirë për të marr mendimin e qytetarëve dhe si një formë e mirë për të rritur bashkëpunimin dhe dialogun me ta në të ardhmen. Rekomandimet do të merren parasysh në hartimin e buxhetit të vitit pasardhës, si dhe do të bëhen pjesë e Planit Strategjik të Territorit që është në proces hartimi.

6. PËRMBLEDHJE E REZULTATEVE

Siç u shpjegua më sipër në raport, në procesin e Vlerësimit të Komunitetit për Qeverisjen u përfshinë qytetarët e njësive administrative qendër Lushnjes dhe njësive administrative Kolonjë, Fier Shegan dhe Krutje. Paralelisht me ta u intervistuan edhe punonjësit e bashkisë/ofruesit e shërbimeve. Çështjet për të cilat u bë monitorimi dhe vlerësimi ishin të ngjashme me ato që u diskutuan nëpër fokus grupet me komunitetin, në mënyrë që të merrej informacion për çështje të njëjta si nga komuniteti, në rolin e përfituesit të shërbimeve, ashtu edhe nga pushteti vendor në rolin e ofruesit të shërbimeve publike. Më poshtë keni rezultatet e dala dhe analizuara nga ky vlerësim.

- a) **Cilësia dhe efiçenca e shërbimeve publike** - rrugë/ trotuare, ndriçim, pastrim, gjelbërim, furnizim me ujë të pijshëm dhe kanalizime, kanalet kulluese e vaditëse, pyjet e kullotat

CILËSIA DHE EFIÇENCA E SHËRBIMEVE PUBLIKE		
	TË INTERVISTUARIT	PIKËZIMI
QYTET	Qytetarët	3.3
	Ofruesit e shërbimeve	4
NJËSI ADMINISTRATIVE	Qytetarët	1.8
	Ofruesit e shërbimeve	2.5

- b) **Demokracia vendore – mirëqeverisja** – informimi dhe komunikimi, transparenca në vendimmarrje, pjesëmarrja në vendimmarrje

DEMOKRACIA VENDORE – MIRËQEVERISJA		
	TË INTERVISTUARIT	PIKËZIMI
QYTET	Qytetarët	3.5
	Ofruesit e shërbimeve	4
NJËSI ADMINISTRATIVE	Qytetarët	2.8
	Ofruesit e shërbimeve	3.5

- c) **Zhvillimi ekonomik vendor** - planifikimi strategjik, nxitja e biznesit, nxitja e punësimit, mbledhja e të ardhurave dhe planifikimi i buxhetit

ZHVILLIMI EKONOMIK VENDOR		
	TË INTERVISTUARIT	PIKËZIMI
QYTET	Qytetarët	3.3
	Ofruesit e shërbimeve	3.8
NJËSI ADMINISTRATIVE	Qytetarët	2
	Ofruesit e shërbimeve	3

- d) **Të drejtat e njeriut në nivel lokal** - gratë, grupe me nevoja të veçanta, romët dhe egjiptianët, mbrojtja nga diskriminimi

TË DREJTAT E NJERIUT NË NIVEL LOKAL		
	TË INTERVISTUARIT	PIKËZIMI
QYTET	Qytetarët	3.5
	Ofruesit e shërbimeve	4
NJËSI ADMINISTRATIVE	Qytetarët	1.5
	Ofruesit e shërbimeve	2.5

Përveç sistemit të pikëzimit pjesëmarrësit në vlerësim patën mundësinë të jepnin edhe komente e sugjerime/rekomandime. Më poshtë po rendisim disa prej gjetjeve dhe rekomandimeve kryesore, që qytetarët dhe ofruesit e shërbimeve kanë bërë në Bashkinë Lushnje.

7. GJETJET KRYESORE

7.1 SHËRBIMET PUBLIKE – CILËSIA DHE EFICENCA

Infrastruktura rrugore

U vlerësua angazhimi i bashkisë në investime për rikonstruksionin e rrugëve kryesore në qytetin e Lushnjes, rikonstruksionin e pjesëve hyrëse të qytetit, pajisjen me semaforë dhe sinjalistikë rrugore që kanë ndikim të drejtpërdrejtë në jetën e komunitetit. Nëse për cilësinë e rrugëve kryesore të qytetit vlerësimi është i kënaqshëm, nuk mund të thuhet e njëjta gjë për sa i përket rrugëve në lagjet periferike për të cilat duhet bërë më shumë punë për rritjen e cilësisë dhe investimeve në këtë drejtim.

Shërbimi i ndriçimit

Vlerësohet me nota pozitive edhe shërbimi i ndriçimit por ka ende shume punë për t'u bërë. Nuk duhet të parashikohen investime vetëm në qendër por edhe për lagjet periferike pasi sa më në periferi të shkosh aq më shumë ulet cilësia e këtij shërbimi.

Shërbimi i pastrimit

Një nga problemet më të mëdha të evidentuara nga banorët e qytetit por edhe të shumicës së banorëve të njësive administrative të zonave rurale ishte shërbimi i pastrimit i cili mbetet problem kryesor. I gjithë shërbimi ka problematika dhe për sa i takon frekuencës së pastrimit; klorifikimit të vendgrumbullimeve dhe mungesës së seriozitetit nga ana e firmës që ka fituar të drejtën për këtë shërbim.

Në njësitë administrative ky shërbim është gati inekzistent, mbeturinat hidhen nëpër anët e kanaleve, në vende të ndryshme, kazanët mungojnë, nuk hiqen mbeturinat duke krijuar kështu vatra infeksioni dhe erë të pakëndshme. Banoret në vlerësimin e tyre nuk janë të kënaqur me punën e Bashkisë dhe kërkojnë përmirësim të këtij sistemi.

Shërbimi i gjelbërimit

Pozitiv mbetet fakti që gjelbërimi në qytet është rritur me ritme të shpejta por vetëm në qendër të qytetit, shumica e lagjeve mbeten problematike, qytetaret e lagjeve të brendshme ankohen se nuk e kanë këtë shërbim atje ku jetojnë, veçanërisht, theksojnë mungesën e hapësirave të gjelbra e çlodhëse për fëmijë, gra dhe moshën e tretë.

Furnizimi me ujë dhe kanalizimet

Qytetarët dhe Bashkia ndajnë të njëjtin konstatim se furnizimi me ujë mbetet një nga sfidat më kryesore. Mbetet problematik ky shërbim pasi uji vjen me orar 1 – 1.5 ore në ditë, nuk është i pijshëm, tubacionet janë tejet të amortizuara. Rezulton se në qytet po zbatohet investimi i bankës Gjermane KFW për shtrirjen rrjetit brendshëm i cili do përmirësojë cilësinë e ujit dhe sasinë tij. Ky projekt ka sjellë çarje të rrugëve pothuajse në gjithë qytetin dhe kjo ka sjellë rritje të pakënaqësisë së qytetarëve për cilësinë rrugëve. Problematike mbeten kanalizimet, për

shkak të ndërtimeve të bëra mbi kolektorë. Kanalizimet dhe largimi i ujërave të ndotura paraqesin probleme, pasi kanalizimet janë të amortizuara.

Furnizimi me ujë të pijshëm nga ujësjellesi mbetet ende problematik për zonat rurale pasi edhe pse njësitë administrative furnizohen me ujë, ai nuk është i pijshëm, ka papastërti etj dhe përdoret vetëm për larje dhe vaditje dhe jo për tu pirë.

Kanalet kulluese dhe vaditëse

Vlerësohet puna e Bashkisë Lushnje për pastrimin e sistemit të kullimeve dhe kanalizimeve të arave, por ka ende shume punë për të bëre në këtë drejtim në shume fshatra të njësive administrative. Vlerësohet nga të gjithë pjesëmarrësit fillimi i punimeve për azhurnimin e tokave dhe bashkia ka përfunduar tashme një Censusi lokal për zonat rurale ku ka bëre dhe inventarin e aseteve.

Transporti publik

Evidente është që në asnjë njësitë administrative rurale ku në zhvilluam takime nuk ka shërbim të transportit publik, përveç qytetit të Lushnjes dhe fshatrave më afër saj të cilat me ndarjen e re janë tashmë lagje të qytetit. Transporti kryhet nga furgona dhe taksi private duke patur edhe një kosto për banorët e këtyre komuniteteve.

7.2 DEMOKRACIA VENDORE – MIRËQEVERISJA

Përsa i përket demokracisë vendore dhe mirëqeverisjes, sipas perceptimit qytetar, Bashkia e Lushnjes ka bërë punë të lavdërueshme për garantimin e të drejtës së qytetarëve për të marrë të dhëna/informacion apo kopje të akteve/vendimeve të Bashkisë. Për të informuar qytetarët përdoren: faqe zyrtare ueb, faqja e Facebook dhe afishimet në këndin e njoftimeve, si dhe në mediat lokale. Sipas Bashkisë përgjigjet kthehen brenda 10 ditëve pune, në raste të veçanta ato zgjasin për arsye të informacionit që përmbajnë apo afateve ligjorë që duhet ndjek procesi kthimit të përgjigjeve.

Përgjigjet priren të jepen të sakta, edhe pse shpesh saktësia e informacionit nuk varet nga zyra e informacionit, por nga drejtoritë përkatëse. Është ndërtuar një sistem efikas ankimimi të qytetarët online të web bashkisë ose mund të vijnë pranë zyrës së informacionit për të plotësuar formularin e kërkesa/ankesave. Kjo zyrë e përbërë prej pesë punonjësish, shpall njoftime me interes për qytetarët në media, stendat e bashkisë apo ueb/Facebook.

Vazhdimisht merren parasysh kërkesat e qytetarëve si në lidhje me infrastrukturën ashtu edhe me nevojat sociale dhe ekonomike të tyre. Bashkia Lushnje ka caktuar koordinatoren për të drejtën e informimit, është duke u hartuar programi i transparencës, si dhe ka regjistër kërkesa/ankesash. Bashkia ka faqen e saj online www.bashkialushnje.gov.al. Komisioni Qytetar Vendor është mjaft aktiv në vjeljen e ideve dhe i paraqet ato si prioritete të zhvillimit në dëgjesa publike dhe takime të ndryshme me pushtetin lokal, si dhe ekziston këshilli rinor.

Bashkia organizon takime publike me qytetarët dhe ka mekanizëm për të garantuar informimin e qytetarëve dhe pjesëmarrjen e tij të gjerë në këto takime, por ato jo shpesh arrijnë tek qytetarët. Përfshirja e mendimit/opinionit të shprehur nga qytetarët në takimet e zhvilluara në vendimmarrjet e Bashkisë/këshillit bashkiak është sfidë së cilës i duhet gjetur zgjidhja. Qytetarët e dinë që mbledhjet e këshillit bashkiak janë të hapura dhe pohojnë se marrin pjesë në mbledhje veç kur kanë probleme dhe rrallë nëse dëshirojnë të ndjekin punimet e mbledhjes dhe mendojnë se vendimmarrja nuk u përket atyre. Qytetarët mendojnë se këshilli bashkiak duhet të

jetë më aktiv në ndërmarrje nismash në të mirë të komunitetit, apo në takime më të shpeshta me ta.

Në Bashkinë e Lushnjes qytetarët e dinë që prej vitesh ka një komision qytetar. Bashkëpunimi mes KQV dhe bashkisë është shumë frutdhënës. Bashkia bën takime të shpeshta me komisionin qytetar, veçanërisht për vendime që ndikojnë drejtpërdrejtë në jetën e qytetarëve, edhe për faktin se ai është shumë përfaqësues, falë përbërjes së tij të ndryshme, dhe, çdo vit, para se të miratohet buxheti, Bashkia organizon dëgjesa për të marrë prioritete zhvillimi të mbledhura nga komisioni në kontakt me qytetarët.

Për çdo dëgjese, qytetarëve u vihet në dispozicion adresa e emailit të bashkisë, si dhe një periudhë kohe për të shprehur opinionet, sugjerimet apo ankesat e tyre në email ose pranë zyrës së informacionit. Qytetarët e vlerësojnë maksimalisht transparencën e Bashkisë dhe mendojnë se bashkia është një zyrë e hapur ku mund të gjejsh informacionin dhe shërbimin e kërkuar, në kohë dhe me cilësi.

Në njësitë administrative, sipas banorëve, nuk ekziston një zyrë e tillë, nuk ka funksionuar më parë që të njoftoheshin për dëgjesa publike, apo ngjarje të tjera, disa shprehen se edhe nëse ndonjë prej tyre njoftohet, kjo bëhet vetëm formalisht pasi opinion i tyre nuk merret në konsideratë. Nuk ekziston një kënd i njoftimeve dhe shumica shprehen se lajmërimet i lexojnë nëpër shtylla.

7.3 ZHVILLIMI EKONOMIK VENDOR

Një nga treguesit e vlerësimit të zhvillimi ekonomik vendor ishte se Bashkia Lushnje nuk ka një strategji zhvillimit ekonomik ku fokusohet, por ka vetëm buxhetin afat mesëm. Bashkia ka miratuar vetëm strategjinë e zhvillimit territorit, si pjesë të planit të përgjithshëm vendor.

Përsa i përket nxitjes së bizneseve, bashkia ka krijuar lehtësira në lidhje me taksat dhe tarifata vendore të bashkisë për nxitjen e biznesit pasi mendon se tendenca e zhvillimit të biznesit privat do krijojë punësim si rezultat i lehtësirave, por nuk ka ndonjë shifër, statistike apo studim se sa vende të reja pune janë krijuar dhe as se sa gra apo individë të grupeve vulnerabel janë punësuar.

Në lidhje me punësimin, bashkia nuk ka njësi të posaçme që të merret me çështjet e punësimin, por në planin e vet strategjik, ajo parashikon zhvillime dhe projekte që do të zbusin papunësinë. Ka ndërmjetësuar tek biznesi fason për punësim grash, por qytetarët shtojnë se Inspektorati i Lartë i Punës duhet të ushtrojë kontrole për pagat e ulëta të punonjësve përkundrejt një shfrytëzimi maksimal.

Nuk ekziston një studim lidhur me situatën e papunësisë dhe qytetarët e perceptojnë papunësinë në shifrat 65-80%, që prek me shumë rininë dhe gratë, veçanërisht ato mbi 45 vjeç. Bashkia përpiqet të bëjë rolin e ndërmjetësit edhe midis bizneseve private dhe të interesuarve për pune dhe gjithashtu e ka prioritet punësimin e këtyre target-grupeve në nevojë.

Është arritur një koordinim më i mirë i biznesit të fermerëve me Bashkinë për grumbullim dhe shitjen e prodhimeve bujqësore, edhe pse fermerët në njësitë administrative ankohen për mungesa në këtë drejtim.

7.4 TË DREJTAT E NJERIUT NË NIVEL LOKAL – RESPEKTIMI DHE ZHVILLIMI

Në lidhje me treguesin e të drejtave të njeriut në nivel lokal – respektimi dhe zhvillimi, Bashkia nuk ka programe për adresimin e dhunës me bazë gjinore, por ka një punonjës të barazisë gjinore. Është ngritur mekanizmi i referimit ku referohen raste edhe nga njësitë administrative si edhe linja 24 orëshe për referimin e rasteve të dhunës. Pushteti lokal ka statistika për raste dhune. Për vitin 2016 janë identifikuar 33 raste të shoqëruara me urdhër mbrojtje. Vetëm katër prej rasteve janë përfshirë në skemën e ndihmës ekonomike.

Nga informacioni i mbledhur për njësitë administrative rezulton se në zonat rurale nuk ka pasur raste të dhunës me bazë gjinore apo edhe dhunës në familje. Banorët shprehen se ekziston si fenomen por mentaliteti apo edhe kushtet ekonomike bëjnë që viktimat e kësaj dhune nuk kërkon ndihmë apo kryen denoncim në instancat përkatëse.

Është zbatuar Ligji për Barazinë Gjinore në administratën e pushtetit lokal, pasi jo vetëm në administratën e pushtetit lokal, por edhe në këshillin bashkiak nga 41 këshilltare, 20 janë gra. Bashkia bashkëpunon me organizatat lokale të Romëve dhe mbështet projekte të vazhdueshme për ta. Bashkia ka hartuar Planin e Veprimit për komunitetin rom dhe egjiptian. Falë qeverisë (Ministrisë Zhvillimit Urban) janë realizuar disa investime për rehabilitimin e vendbanimeve romë dhe egjiptiane në lagjen: Savër, Loni Dhamo dhe tani po zbatohet në fshatin Zham, Nj.A Dushk. Qytetarët mendojnë se Bashkia duhet të jete më aktive dhe të mendojë më shumë për këtë shtrese duke aplikuar në projekte e bashkëpunime efektive.

Në lidhje me Mbrojtjen nga diskriminimi, komuniteti është i informuar mbi ekzistencën e ligjit për mbrojtjen nga diskriminimi jo vetëm se Bashkia ka programe dedikuar mbrojtjes nga diskriminimi, por edhe për faktin se shkollat bëjnë pune të mire në këtë drejtim. Pushteti lokal nuk ka ngritur struktura të veçanta të njësisë vendore për këtë problem. Strukturat janë të ndërthurura me mbrojtjen e fëmijëve, dhunës në familje etj. Qytetarët nuk e dinë që ekziston Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi, ndërkohe që Bashkia ka marrëveshje bashkëpunimi me Komisionerin për Mbrojtjen nga Diskriminimi.

8. KONKLUSIONE DHE REKOMANDIME

8.1 KONKLUSIONE DHE REKOMANDIME PËR QYTETIN

8.1.1 Shërbimet Publike – Cilësia dhe Efiçenca

- Përmirësimi i sistemit rrugor në periferi dhe lagjet e brendshme të qytetit.
- Sistemi i ndriçimit duhet të jetë më efiçent jo vetëm në qendër por edhe në lagjet e brendshme dhe periferi.
- Shërbimi i pastrimit duhet të fillojë të funksionojë realisht duke filluar nga vënia e koshave, pastrimi i vendgrumbullimit të plehrave, si dhe sensibilizimi i banorëve për të hedhur mbeturinat në vendet e caktuara.
- Rritja e investimeve për hapësirat e gjelbra dhe shesheve të lojërave për qytetarët jo vetëm në qendër por edhe në lagjet e qytetit dhe në periferi.
- Rritja e investimeve në përmirësimin e rrjetit të ujit të pijshëm dhe kanalizimeve në qytet si dhe pastrimi i kolektorëve.

8.1.2 Demokracia Vendore dhe Mirëqeverisja

- Të punohet më shumë për informimin e qytetarëve për takime dhe dëgjesa dhe të sigurohet që të merret në konsideratë mendimi i tyre.
- Të funksionojë realisht dhe jo vetëm formalisht sistemi i njoftimit për dëgjesa publike apo ngjarje të tjera dhe të merret në konsideratë mendimi i tyre.
- Këshilli bashkiak të jetë më aktiv në ndërmarrje nismash në të mirë të komunitetit.
- Sensibilizimi i qytetarëve për të qene më aktivë në procesin e vendimmarrjes si një mekanizëm për të përmirësuar shërbimet dhe standardin e jetesës së komunitetit.

8.1.3 Zhvillimi Ekonomik Vendor

- Të punohet më tepër në lidhje me nxitjen e biznesit si një mënyrë për hapjen e vendeve të reja të punës si dhe të koordinohet puna me zyrat e tjera, siç është Zyra e Punës për të krijuar lehtësira reale për punësimin dhe për të arritur rezultate konkrete në të mirë të komunitetit.
- Të punohet për të krijuar një bazë të dhënash për mbajtjen e statistikave reale mbi punësimin dhe numrin e të papunëve dhe punëkërkuësve në qytetin e Lushnjës.
- Shtimi i kontrolleve nga ana e bashkisë në bizneset fasonë për të garantuar respektimin e të drejtave të punonjësve dhe kushteve të punës.

8.1.4 Respektimi dhe zhvillimi i të drejtave të njeriut në nivel lokal

- Rritja e sensibilizimit nga ana e bashkisë për adresimin e dhunës në familje për programe të ndryshme për zbutjen e këtij fenomeni.
- Krijimi i një fondi të posaçëm nga ana e bashkisë për të ndihmuar këtë kategori si dhe ngritja e mekanizmave për punësimin e këtyre grave në biznese të ndryshme të regjistruara në territorin e bashkisë.
- Përfshirja e sa më shumë rasteve të evidentuara në skemën e ndihmës ekonomike.
- Zbatimi konkret i Planit të Veprimit për komunitetet në nevojë jo vetëm në lagjet Savër, Loni Dhamo, por edhe në lagje të tjera të qytetit ku jetojnë këto komunitete.
- Të shtohet bashkëpunimi midis autoriteteve vendore dhe OJF për iniciativa dhe aktivitete që ndihmojnë në përmirësimin e jetës në këtë komunitet.
- Të punohet më tepër për mbrojtjen nga diskriminimi dhe të zhvillohen fushata sensibilizimi si dhe aktivitete të ndryshme sidomos në shkolla.

8.2 KONKLUZIONE DHE REKOMANDIME PËR NJËSITË ADMINISTRATIVE

8.2.1 Shërbimet publike – cilësia dhe efiçenca

- Shërbimi i pastrimit duhet të fillojë të funksionojë edhe nëpër njësitë administrative pasi është inekzistent, të vendosen koshat pasi ka mungesë totale të tyre dhe pastrimi i vendgrumbullimit të plehrave të bëhet përditë.
- Të përmirësohet sistemi i ujit të pijshëm dhe kanalizimeve dhe në njësitë administrative.
- Vazhdimi i punimeve për pastrimin e sistemit të kullimit dhe kanalizimeve të arave
- Vendosja sa më shpejt e shërbimit të transportit publik në njësitë administrative.

8.2.2 Demokracia vendore – mirëqeverisja

- Funksionimi i zyrës së informacionit edhe në njësitë administrative dhe të njoftohen banorët për takime dhe dëgjesa dhe të sigurohet që mendimi i tyre të merret në konsideratë.
- Krijimi i këndit të njoftimeve në shumicën e njësive administrative.
- Sensibilizimi dhe ndërgjegjësimi i punonjësve të njësive administrative për mënyrën e ofrimit të shërbimeve.

8.2.3 Zhvillimi ekonomik vendor

- Krijimi dhe hapja e pikave të grumbullimit për prodhimet e fermerëve si dhe dhënia e stimujve apo granteve nga ana e qeverisë vendore.
- Rritja e cilësisë së shërbimeve nga ana e punonjësve të njësive administrative dhe ndarje e drejtë e pagesës për shërbime që realisht u jepen banorëve.
- Hartimi i planeve të zhvillimit dhe iniciativa konkrete për hapjen e vendeve të reja të punës.

8.2.4 Të drejtat e njeriut në nivel lokal – respektimi dhe zhvillimi

- Zhvillimi i aktiviteteve të ndryshme në fokus grupe të veçanta të shoqërisë si dhe ofrimi i shërbimeve në kohë dhe cilësi.
- Rritja e pagesës së ndihmës ekonomike për grupe në nevojë.
- Zhvillimi i kurseve dhe trajnimeve të ndryshme profesionale për rritjen e kapacitetit profesional të grupeve në nevojë.

RRETH QENDRËS ALEANCA GJINORE PËR ZHVILLIM

E themeluar në vitin 1994, Qendra Aleanca Gjinore për Zhvillim (GADC) është një organizatë jo fitimprurëse, jo partiake, me mbi 20 vjet eksperiencë në punë kërkimore, edukim publik, asistencë për zhvillim kapacitetesh, monitorim dhe avokim. GADC promovon zhvillimin demokratik dhe mirëqeverisjen me një fokus të veçantë në çështjet e barazisë gjinore dhe përfshirjes sociale. GADC është një organizatë lider në Shqipëri dhe në rajon, e mirënjohur për rolin e saj në prezantimin e çështjeve të rëndësishme në lidhje me të drejtat e grave, siç është dhuna me bazë gjinore dhe trafikimi i personave.

GADC është e njohur për zhvillimin e metodologjive të ndryshme për fuqizimin përmes zhvillimit ekonomik të grupeve vulnerabël, avokimit për çështje themelore ligjore e politika të rëndësishme siç janë Ligji “Për dhunën në marrëdhëniet familjare” apo “Ligji kundër diskriminimit”, Barazia Gjinore apo përfaqësimi i grave në politikë e vendim marrje. Prezantimi i çështjeve të buxhetimit gjinor në nivel lokal dhe qendror si dhe përfshirja e qytetarëve në vendimmarrje janë dy çështje për cilat GADC ka zhvilluar e zbatuar metodologji të veçanta të cilat sollën ndryshime të rëndësishme që adresojnë pabarazitë dhe përfshirjen sociale të grupeve vulnerabël në Shqipëri.

Që nga fillimi GADC ka zbatuar shumë projekte, të cilat kanë ndikuar në jetët e qindra pjesëmarrësve në aktivitetet e zhvilluara në të gjithë Shqipërinë. GADC ka një historik të gjatë bashkëpunimi të suksesshëm me aktorë të ndryshëm, përfshirë një numër të madh organizatash shqiptare, institucionesh publike në nivel qendror e lokal, rajonal dhe ndërkombëtar, sektorit privat, medias, akademisë etj. Disa nga aktorët kyç partnerë të GADC-së janë UN Women, UNDP, BE, Ambasada e SHBA, USAID, OSBE, Dhoma të Tregtisë, Ministria e Mirëqenies Sociale dhe Rinisë, bashki të ndryshme etj.

GADC fuqizohet në punën e saj nga rrjeti i gjerë i bashkëpunëtorëve, ekspertëve dhe trajnerëve kombëtarë e ndërkombëtarë me formim të pasur akademik. GADC punon të shpërndajë sa më shumë informacion dhe të kthehet në një platformë për ndarje eksperiencash e njohurie me të gjithë e në të gjithë vendin.

VLERËSIMI I KOMUNITETIT PËR QEVERISJEN

RAPORT BASHKIA LUSHNJE